



# **Universitätsbibliothek Paderborn**

**Agenda, Sev Ritvale Osnabrvgense**

**Franz Wilhelm <Osnabrück, Bischof>**

**Coloniæ Agrippinæ**

De exorcizandis obsessis à dæmonio.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-41233**

D E EX OR C I Z A N D I S  
O B S E S S I S A D Æ M O N I O .



*Acerdos, seu quisvis alias legitimus Ecclesiae minister, vexatos à Dæmone exorcizaturus, ea qua pars pietate, prudentia, ac vita integritate, præditus esse debet; qui, non sua sed divina fretus virtute, ab omni rerum humanarum cupiditate alienus, tam pius opus ex charitate constanter & humiliter exequatur. Hunc præterea matræ etatis esse decet, & non solum officio, sed etiam morum gravitate, reverendum.*

*Vt igitur suo munere recte fungatur; cum alia multa sibi utilia documenta, quæ brevitatis gratiâ hoc loco prætermittuntur, ex probatis autoribus, & ex usu, nosse studeat; tum hæc pauca magis necessaria diligenter observabit.*

*In primis, ne facile credat, aliquem à Dæmone obsessum esse; sed nota habeat ea signa, quibus obesus dignoscitur ab iis, qui vel atra bile vel morbo aliquo laborant. Signa autem obscientis Dæmonis sunt: ignota lingua loqui pluribus verbis, vel loquentem intelligere; distantia & occulta patefacere; vires supra etatis seu conditionis naturam ostendere; & id genus alia; quæ, cum plura concurrunt, majora sunt indicia.*

*Hæc autem ut magis cognoscat, post unum aut alterum exorcismum interroget obsessum, quid senserit in animo vel in corpore; quod sciat etiam, ad quenam verba magis diaboli conturbentur; ut ea deinceps magis inculcat ac repetat.*

*Advertat, quibus artibus ac deceptionibus utantur Dæmones ad Exorcistam decipiendum: solent enim ut plurimum fallaciter respondere, & difficile se manifestare, ut Exorcista, diu defatigatus, deficat, aut infirmus videatur non esse à dæmonio vexatus. Ali-*

*quando,*

quando, postquam sunt manifesti, abscondunt se, & relinquunt corpus quasi liberum ab omni molestia, ut infirmus putet, se omnino esse liberatum: sed cessare non debet Exorcista, donec viderit signa liberationis. Aliquando etiam dæmones ponunt, quæcunque possunt, impedimenta, ne infirmus se subjiciat exorcismis; vel conantur persuadere, infirmitatem esse naturalem: interdum in medio exorcismi faciunt dormire infirmum, & ei visionem aliquam ostendunt, subtrahendo se, ut infirmus liberatus videatur. Aliqui ostendunt, factum maleficium, & à quibus sit factum, & modum ad illud dissipandum; sed caveat, ne ob hoc ad magos, vel ad sagas, vel ad alios quam ad Ecclesie magistros, configiat, aut ulla superstitione aut alio modo illico utatur. Quandoque diabolus, infirmum quiescere, & suscipere sanctissimam Eucharistiam, permittit, ut discessisse videatur. Denique, innumerabiles sunt artes & fraudes diaboli ad decipiendum hominem; quibus ne fallatur, Exorcista cautus esse debet.

Quare memor, Dominum nostrum dixisse, genus esse dæmoniorum quod non ejicitur nisi per orationem & jejunium, haec duo potissimum remedia, ad impetrandum divinum auxilium dæmonesque pellendos, exemplo sanctorum Patrum, quoad ejus fieri poterit, tum per se tum per alios curet adhiberi.

In Ecclesiam, si commode fieri potest, vel in aliud religiosum & honestum locum, seorsum à multitudine, perductus energumenus, exorcizetur; sed, si fuerit agronus, vel persona nobilis, vel alia honesta de causa, in domo privata exorcizari poterit.

Admoneatur obsefus, si mente vel corpore valet, ut pro se oret Deum, ac jejunet, & sacra confessione & communione sepius ad arbitrium Sacerdotis se communiat; & dum exorcizatur, totum se colligat, & ad Deum convertat; ac firma fide salutem ab eo depositat, cum omni humilitate. Et, cum vehementius vexatur, patienter sustineat, nihil diffidens de auxilio Dei. Habeat præ manibus, vel in conspectu, Crucifixum. Reliquæ quoque Sanctorum,

ubi haberi possint, decenter ac tutò colligatæ & cooperatæ, ad pètus vel ad caput obfessi reverenter admovereantur: sed caveatur, ne res sacrae indignè tractentur, aut illis à dæmonie ulla fiat injuria. Sanctissima verò Eucharistia, super caput obfessi, aut aliter ejus corpori, non admovereatur, ob irreverentiae periculum.

Exorcista ne vagetur in multiloquio, aut supervacaneis vel curiosis interrogationibus, præsertim de rebus futuris & occultis, ad suum munus non pertinentibus; sed jubeat immundum spiritum tacere, & ad interrogata tantum respondere: neque ei credatur, si dæmon simularet, se esse animam alicujus Sancti vel defuncti, vel Angelum bonum.

Necessarie verò interrogationes sunt, de numero & nomine spirituum obfidentium, de tempore quo ingressi sunt, de caufa, & aliis hujusmodi. Cæteras autem demonis nugas, risus, & ineptias Exorcista cohipeat, aut contemnat; & circumstantes, qui pauci esse debent, admoneat, ne hec curent, neque ipsi interrogent obfessum; sed potius humiliter & enixè Deum pro eo precentur.

Exorcismos verò faciat ac legat cum imperio & autoritate, magna fide & humilitate atque fervore: & cum viderit spiritum valde torqueri, tunc magis instet & urgeat; & quoties viderit, obfessum in aliqua corporis parte commoveri aut pungi, aut tumorem alicubi apparere, ibi faciat signum Crucis, & aquâ benedictâ aspergat; quam, exorcizando, in promptu habeat.

Observeat etiam, ad quæ verba dæmones magis contremiscant; & ea sepius repeatat: & quando per venerit ad comminationem, eam iterum & sepius proferat, semper poenam augendo; ac, si videat, se proficere, in ipsa perseveret per duas, tres, quatuor horas & amplius, prout poterit, donec victoriā consequatur.

Caveat proinde Exorcista, ne ullam medicinam infirmo vel obfesso præbeat aut suadeat; sed hanc curam medicis relinquat.

Mulierem exorcizans, semper secum habeat honestas personas, quæ obfessam teneant, dum exagitatur à dæmonio: quæ quidem

personæ

personæ sint patienti, si fieri potest, cognatione proximæ: atque honestatis memor Exorcista caveat, ne quid dicat vel faciat, quod sibi aut aliis occasio esse possit prava cogitationis.

Dum exorcizat, utatur sacrae Scripturæ verbis potius, quam suis aut alienis: jubeatque dæmonem dicere, an detineatur in illo corpore ob aliquam operam magicam, aut malefica signa vel instrumenta; que, si obseßsus ore sumpserit, evomat; vel, si alibi extra corpus fuerint, ea revelata & inventa comburantur. Moneatur etiam obseßsus, ut tentationes suas omnes Exorcistæ patefaciat.

Si vero obseßsus liberatus fuerit, moneatur, ut diligenter sibi caveat à peccatis, ne occasionem dæmoni præbeat in ipsum revertendi, ne fiant novissima hominis illius pejora prioribus.

Itaque Sacerdos sive alius Exorcista, rite confessus, aut saltem corde peccata sua detestans, peracto, si comode fieri potest, sanctissimo Missæ sacrificio, divinoque auxilio piis precibus implorato, superpelliceo & stolâ violacea, cuius extrema pars ad obseSSI collum circumponatur, indutus, & coram se habens obseSSum ligatum, si fuerit periculum; eum, se, & stantes communiat signo Crucis, & aspergat aquâ benedictâ; &, genibus flexis, aliis respondentibus, dicat Litanias ordinarias, usque ad preces exclusive. In fine, Antiphona: Ne reminiscaris Domine delicta nostra, vel parentum nostrorum, neque vindictam sumas de peccatis nostris. Pater noster &c. Vers. Et ne nos inducas in temptationem. Resp. Sed libera nos à malo.

PAG. 156.

*Psalmus. 53.*

**D**EUS, in nomine tuo salvum me fac: & in virtute tua judica me.

Deus, exaudi orationem meam: auribus percipe verba oris mei.

Quoniam alieni insurrexerunt adversum me, & fortes quæsierunt animam meam: & non proposuerunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus adjuvat me: & Dominus susceptor est animæ meæ.

Averte mala inimicis meis: & in veritate tua disperde illos.

Voluntarie sacrificabo tibi: & confitebor nomini tuo Domine, quoniam bonum est.

Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me: & super inimicos meos despexit oculus meus. Gloria &c.

*Vers.* Salvum fac servum tuum. *Resp.* Deus meus sperantem in te. *Vers.* Esto ei Domine turris fortitudinis. *Resp.* A facie inimici. *Vers.* Nihil proficiat inimicus in eo. *Resp.* Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. *Vers.* Mitte ei Domine auxilium de sancto. *Resp.* Et de Sion tuere eum. *Vers.* Domine exaudi orationem meam. *Resp.* Et clamor meus ad te veniat. *Vers.* Dñs vobiscum. *Resp.* Et cum spiritu tuo.

Ore-

## Oremus.

**D**eus, cui proprium est misereri semper, & parcere; fuscipe deprecationem nostram, ut hunc famulum tuum (hanc famulam tuam,) quem (quam) delictorum catena constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat.

*Oratio.*

**D**omine sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus, Pater Domini nostri Iesu Christi, qui illum refugam tyrannum & apostatam gehennæ ignibus deputasti, qui que unigenitum tuum in hunc mundum misisti, ut illum rugientem contereret; velociter attende, accelera, ut eripias hominem, ad imaginem & similitudinem tuam creatum, à ruina & dæmonio meridiano. Da, Domine, terrorem tuum super bestiam, quæ exterminat vineam tuam. Da fiduciam servis tuis, contra nequissimum draconem pugnare fortissime, ne contemnat sperantes in te, & ne dicat, sicut in Pharaone, qui jam dixit, Deum non novi, nec Israël dimitto. Urgeat illum dextera tua potens, discedere à famulo tuo N. (à famula tua N.) , ne diutius præsumat captivum tenere, quem tu ad imaginem tuam facere dignatus es, & in Filio tuo redemisti. Qui tecum vivit & regnat, &c. Ress. Amen.

XXX 3

Deinde

*Deinde præcipiat dæmoni hunc in modum :*

**P**RÆCIPIO tibi, quicunque es, spiritus immunde, & omnibus sociis tuis, hunc Dei famulum obſidentibus, ut, per mysteria Incarnationis, Passionis, Resurrectionis, & Ascensionis Domini nostri Iesu Christi, per missionem Spiritus sancti, & per adventum ejusdem Domini nostri ad judicium, dicas mihi nomen tuum, diem & horam exitus tui cum aliquo signo; &, ut mihi, Dei ministro, licet indigno, prorsus in omnibus obedias, neque hanc creaturam Dei, vel circumstantes, aut eorum bona, ullo modo offendas.

*Deinde legantur super obſeffum hac Euangelia, vel unum aut alterum. Lectio sancti Euangelii secundum Ioannem. Hæc dicens, signat ſe, & obſeffum, in fronte, ore, & pectore. In principio erat Verbum, &c. ut ſupra.*

PAG. 486.

Marc. 16.

**I**N illo tempore : dixit Iesus discipulis suis: Euntes in mundum universum, prædicate Euangelium omni creaturæ. Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit; qui vero non crediderit, condemnabitur. Signa autem eos, qui crediderint, hæc ſequentur : in nomine meo dæmonia ejicient; linguis loquen-

tur

tur novis; serpentes tollent ; & , si mortiferum quid biberint , non eis nocebit ; super ægros manus imponent, & bene habebunt.

## Lectio sancti Euangelii secundum

Lucam.

**I**N illo tempore : Reversi sunt septuaginta Luc. 10. duo cum gaudio , dicentes ad Iesum : Domine , etiam dæmonia subjiciuntur nobis in nomine tuo. Et ait illis : Videbam Satanam sicut fulgur de cælo cadentem. Ecce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes & scorpiones , & super omnem virtutem inimici ; & nihil vobis nocebit : verumtamen in hoc nolite gaudere , quia spiritus vobis subjiciuntur : gaudete autem , quod nomina vestra scripta sunt in cælis.

## Lectio sancti Euangelii secundum

Lucam.

**I**N illo tempore : Erat Iesus ejiciens dæmonium; & illud erat mutum: & , cum ejecisset dæmonium, locutus est mutus ; & admiratae sunt turbæ. Quidam autem ex eis dixerunt : In Beelzebub , principe dæmoniorum, ejicit dæmonia: & alii, tentantes, signum de cælo quærebant ab eo. Ipse autem, ut vidit cogitationes eorum, dixit eis : Omne regnum , in seipsum divisum , desolabitur ; &

domus

domus supra domum cadet. Si autem & Satanás in se ipsum divisus est , quomodo stabit regnum ejus ? quia dicitis in Beelzebub me ejicere dæmonia. Si autem ego in Beelzebub ejicio dæmonia, filii vestri in quo ejiciunt ? ideo ipsi judices vestri erunt. Porro , si in digito Dei ejicio dæmonia , profecto pervenit in vos regnum Dei. Cum fortis armatus custodit atrium suum , in pace sunt ea quæ possidet ; si autem fortior eo, superveniens, vicerit eum , universa arma ejus auferet in quibus confidebat , & spolia ejus distribuet. *Vers.* Domine , exaudi orationem meam. *Resp.* Et clamor meus ad te veniat. *Vers.* Dominus vobiscum. *Resp.* Et cum spiritu tuo. Oremus.

**O**Mnipotens Domine , Verbum Dei Patris , Christe Iesu , Deus & Dominus universæ creaturæ , qui sanctis Apostolis tuis dedisti potestatem calcandi super serpentes & scorpiones ; qui inter cætera miraculum tuorum præcepta dignatus es dicere : Dæmones effugate; cuius virtute motus, tamquam fulgur de cælo, satanas cecidit : tuum sanctum nomen cum timore & tremore suppliciter deprecor, ut indignissimo mihi servo tuo , data venia omnium delictorum meorum,

rum, constantem fidem & potestatem donare digneris: ut hunc crudelem dæmonem, brachii tui sancti munitus potentiam, fiderter & securus aggrediar, per te, Iesu Christe, Domine Deus noster, qui venturus es judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem.  
Resp. Amen.

*Deinde muniens se, & obsefsum, signo Crucis, circumpositâ parte stola ad collum ejus, & dexterâ manu suâ capiti ejus impositâ; constanter, & magna cum fide, dicat ea quae sequuntur.* Vers. Ecce Crucem Domini, fugite partes adversæ. Resp. Vicit leo de tribu Iuda, radix David. Vers. Domine, exaudi orationem meam. Resp. Et clamor meus ad te veniat. Vers. Dominus vobiscum. Resp. Et cum spiritu tuo.

### Oremus.

**D**eus, & Pater Domini nostri Iesu Christi; invoco nomen sanctum tuum, & clementiam tuam supplex exposco; ut, adversus hunc & omnem immundum spiritum, qui vexat hoc plasma tuum, mihi auxilium praestare digneris. Per eundem Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.  
Resp. Amen.

Y y y

EXOR-

## EXORCISMVS.

**E**Xorcizo te, immundissime spiritus, omnis incurso adversarii, omne phantasma, omnis legio; in nomine Domini nostri Iesu Christi **¶** eradicare & effugare ab hoc plafmate Dei **¶**. Ipse tibi imperat, qui te de supernis cælorum in inferiora terræ demergi præcepit. Ipse tibi imperat, qui mari, ventis, & tempestatibus imperavit. Audi ergo & time, Satana; inimice fidei, hostis generis humani, mortis adductor, vitæ raptor, justitiæ declinator, malorum radix, fomes vitiorum, seductor hominum, proditor gentium, incitator invidiæ, origo avaritiæ, causa discordiæ, excitator dolorum: quid stas & resistis, cum scias, Christum Dominum vires tuas perdere? illum metue, qui in Isaac immolatus est, in Ioseph venundatus, in agno occisus, in homine crucifixus, deinde Inferni triumphator fuit. *Sequentes Cruces fiant in fronte obseSSI:* Recede ergo in nomine Patris **¶**, & Filii **¶**, & Spiritus sancti **¶**, & da locum Spiritui sancto, per hoc signum **¶** Crucis Iesu Christi Domini nostri. Qui cum Patre, & eodem Spiritu sancto, vivit & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum. *Resp.* Amen. *Vers.* Domine, exaudi orationem meam. *Resp.* Et clamor

meus

meus ad te veniat. *Vers.* Dominus vobiscum.

*Resp.* Et cum spiritu tuo.

Oremus.

**D**eus, conditor & defensor generis humani, qui hominem ad imaginem tuam formasti; respice super hunc famulum tuum N. (hanc famulam tuam N.) qui (quæ) dolis immundi spiritus appetitur, quem (quam) vetus adversarius, antiquus hostis terræ, formidinis horrore circumvolat, & sensum mentis humanæ stupore defigit, terrore conturbat, & metu trepidi timoris exagitat. Repelle, Domine, virtutem diaboli, fallacesque ejus insidias amove: procul impius tentator aufugiat: sit nominis tui signo **†** (in fronte) famulus tuus munitus, (famula tua munita,) & in anima tutus (tuta) & corpore.

*Tres Cruces sequentes fiant in pectori dæmoniaci.*  
Tu pectoris **†** hujus interna custodias. Tu viscera **†** regas. Tu **†** cor confirmes. In anima adversatricis potestatis tentamenta evanescant. Da, Domine, ad hanc invocationem sanctissimi nominis tui, gratiam, ut, qui hucusque terrebat, territus aufugiat & victus abscedat, tibique possit hic famulus tuus (hæc famula tua) & corde firmatus (firmata) & mente sincerus (sincera) debitum præbere famu-

Y y y 2 latum.

latum. Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui tecum *Eccl. Resp.* Amen.

## E X O R C I S M V S.

**A**Djuro te, Serpens antique, per judicem vivorum & mortuorum, per factorem tuum, per factorem mundi, per eum qui habet potestatem mittendi te in gehennam; ut ab hoc famulo (hac famula) Dei N. qui (quæ) ad Ecclesiæ sinum recurrit, cum metu & exercitu furoris tui festinus discedas. Adjuro te iterum **¶** (*in fronte,*) non mea infirmitate sed virtute Spiritus sancti, ut ex eas ab hoc famulo Deo N. quem (ab hac famula Dei N. quam) omnipotens Deus ad imaginem suam fecit. Cede igitur, cede non mihi sed ministro Christi. Illius enim te urget potestas, qui te Crucis suæ subjugavit. Illius brachium contremisce, qui, devictis gemitibus inferni, animas ad lucem perduxit. Sit tibi terror corpus hominis **¶** (*in pectore;*) sit tibi formido imago Dei **¶**, (*in fronte.*) Non resistas, nec moreris discedere ab homine isto; quoniam complacuit Christo, in homine habitare. Et ne contemnendum putas, dum me peccatorem nimis esse cognoscis. Imperat tibi Deus **¶**. Imperat tibi Majestas Christi **¶**. Imperat tibi Deus Pater **¶**. Imperat tibi Deus Filius **¶**.

Im-

Imperat tibi Deus Spiritus sanctus ✕. Imperat tibi Sacramentum Crucis ✕. Imperat tibi fides Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli & cæterorum Sanctorum ✕. Imperat tibi Martyrum sanguis ✕. Imperat tibi continencia Confessorum ✕. Imperat tibi pia Sanctorum & Sanctorum omnium intercessio ✕. Imperat tibi Christianæ fidei mysteriorum virtus ✕. Exi ergo, transgressor; exi seductor, plene omni dolo & fallaciâ, virtutis inimice, innocentium persecutor. Da locum dirissime, da locum impiissime, da locum Christo, in quo nihil invenisti de operibus tuis; qui te spoliavit, qui regnum tuum destruxit, qui te victum ligavit & vasa tua diripuit, qui te projecit in tenebras exteriore, ubi tibi cum ministris tuis erit præparatus interitus. Sed quid, truculente, reniteris? quid, temerarie, detrectas? Reus es omnipotenti Deo, cuius statuta transgrefsus es. Reus es Filio ejus Iesu Christo Dño nostro, quem tentare ausus es, & crucifigere præsumpsisti. Reus es humano generi, cui, tuis persuasionibus, mortis venenum propinasti.

Adjuro ergo te, draco nequissime, in nomine Agni ✕ immaculati, qui ambulavit super aspidem & basiliscum, qui conculcavit leonem & draconem; ut discedas ab hoc ho-

Y y y 3 mine

mine **¶** (*fiat in fronte,*) discedas ab Ecclesia  
Dei **¶**, (*fiat signum Crucis super circumstantes.*) Con-  
tremisce & effuge, invocato nomine Domini  
illius, quem inferi tremunt, cui virtutes cæ-  
lorum & Potestates & Dominationes subje-  
ctæ sunt; quem Cherubim & Seraphim in-  
defessis vocibus laudant, dicentes, Sanctus,  
Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth.  
Imperat tibi Verbum **¶** Caro factum. Im-  
perat tibi natus **¶** ex Virgine. Imperat tibi  
Iesus **¶** Nazarenus, qui te, cum discipulos  
ejus contemneres, elisum atque prostratum,  
exire præcepit ab homine; quo præsente,  
cum te ab homine separasset, nec porcorum  
gregem ingredi præsumebas. Recede ergo  
nunc, adjuratus in nomine **¶** ejus, ab homi-  
ne, quem ipse plasmavit. Durum est tibi,  
velle resistere **¶**. Durum est tibi, contra sti-  
mulum calcitrare **¶**. Quia, quanto tardius  
exis, tanto magis tibi supplicium crescit;  
quia non homines contemnis, sed illum qui  
dominatur vivorum & mortuorum; qui ven-  
turus est judicare vivos & mortuos, & sœcu-  
lum per ignem. *Resp.* Amen. *Vers.* Domine,  
exaudi orationem meam. *Resp.* Et clamor  
meus ad te veniat. *Vers.* Dominus vobiscum.  
*Resp.* Et cum spiritu tuo.

Ore-

## Oremus.

**D**eus cæli, Deus terræ, Deus Angelorum,  
Deus Archangelorum, Deus Prophetarum,  
Deus Apostolorum, Deus Martyrum,  
Deus Virginum, Deus qui potestatem habes  
donare vitam post mortem, requiem post la-  
borem; quia non est alius Deus præter te, nec  
esse poterit verus, nisi tu, creator cæli & ter-  
ræ, qui verus Rex es, & cuius Regni non erit  
finis: humiliter majestati gloriæ tuæ suppli-  
co, ut hunc famulum tuum (hanc famulam  
tuam) de immundis spiritibus liberare di-  
gneris. Per Christum Dominum nostrum.  
*Resp.* Amen.

## E X O R C I S M V S.

**A**djuro ergo te, omnis immundissime spi-  
ritus, omne phantasma, omnis incurcio  
Satanæ, in nomine Iesu Christi **¶** Nazareni,  
qui post lavacrum Iordanis in desertum du-  
ctus est, & te in tuis sedibus vicit; ut, quem  
ille de limo terræ ad honorem gloriæ suæ  
formavit, tu definas impugnare, & in homine  
miserabili, non humanam fragilitatem, sed  
imaginem omnipotentis Dei contremiscas.  
Cede ergo Deo **¶**, qui te & malitiam tuam  
in Pharaone & in exercitu ejus, per Moysen  
servum suum, in abyssum demersit. Cede

Deo

Deo ✕, qui te, per fidelissimum servum suum David , de Rege Saule , spiritualibus canticis pulsus , fugavit. Cede Deo ✕, qui te in Iuda Iscariote proditore damnavit. Ille enim te divinis ✕ verberibus tangit,in cuius con-spectu cum tuis legionibus tremens & clamans dixisti : Quid nobis & tibi , Iesu , Fili Dei altissimi ? venisti huc ante tempus tor-quere nos ? Ille te perpetuis flammis urget, qui in fine temporum dicturus est impiis : Discedite à me, maledicti, in ignem æternum, qui paratus est diabolo & angelis ejus. Tibi enim, impie, & angelis tuis, vermes erunt, qui nunquam morientur. Tibi , & angelis tuis, inextinguibile præparatur incendium ; quia tu es princeps maledicti homicidii ; tu autor incestus; tu sacrilegiorum caput; tu actionum pessimarum magister ; tu hæreticorum do-ctor ; tu totius obscoenitatis inventor. Exi ergo ✕ impie; exi ✕ scelerate; exi cum omni fallacia tua ; quia hominem templum suum esse voluit Deus. Sed quid diutius moraris hic? Da honorem Deo Patri omnipotenti ✕, cui omne genu flectitur. Da locum Domino Iesu Christo ✕, qui pro homine Sanguinem suum sacratissimum fudit. Da locum Spiritui ✕ sancto, qui, per beatum Apostolum suum Pe-

trum,

trum , te manifeste stravit in Simone mago ; qui fallaciam tuam in Anania & Saphira condemnavit ; qui te in Herode Rege,honorem Deo non dante,percussit; qui te in mago Eli-ma, per Apostolum suum Paulum , cæcitatis caligine perdidit , & per eundem de Pytho-nissa, verbo imperans, exire præcepit. Disce-de ergo nunc †, discede †, seductor. Tibi eremus sedes est : tibi habitatio serpens est : humiliare, & prosternere. Iam non est diffe-rendi tempus. Ecce enim , Dominator Do-minus proximat cito ; & ignis ardebit ante ipsum,& præcedet,& inflammabit in circuitu inimicos ejus. Si enim hominem fefelleris , Deum non poteris irridere. Ille te ejicit, cu-jus oculis nihil occultum est. Ille te expellit, cujus virtuti universa subjecta sunt. Ille te excludit , qui tibi & angelis tuis præparavit æternam gehennam; de cuius ore exibit gla-dius acutus ; qui venturus est judicare vivos & mortuos,& sæculum per ignem. *Resp.* Amen.

*Prædicta omnia,quatenus opus fuerit, repeti possunt,  
donec obfessus sit omnino liberatus. Iuvabit præterea  
plurimum, hæc, quæ infra notantur, super obfessum de-  
vote dicere, sæpeque repetere.*

Pater noster , *&c.* Ave Maria, *&c.* Credo, *&c.*

Z z z

Magni-

Pag. 245.

**M** Agnificat anima mea Dominum, &c. ut  
*supra. In fine, Gloria Patri, &c.*

Pag. 295.

**Canticum:** Benedictus Dominus Deus Isra-  
el, ut supra. *In fine, Gloria Patri, &c.*

*Symbolum sancti Athanasii.*

**Q** Vicunque vult salvus esse : ante omnia  
opus est ut teneat catholicam fidem.

Quam nisi quisque integrum inviolatam-  
que servaverit : absque dubio in æternum  
peribit.

Fides autem Catholica hæc est , ut unum  
Deum in Trinitate: & Trinitatem in unitate  
veneremur.

Neque confundentes personas : neque  
substantiam separantes.

Alia est enim persona Patris, alia Filii: alia  
Spiritus sancti.

Sed Patris,& Filii,& Spiritus sancti,una est  
divinitas : æqualis gloria, coæterna majestas.

Qualis Pater,talis Filius: talis Spiritus san-  
ctus.

Increatus Pater,increatus Filius : increatus  
Spiritus sanctus.

Immensus Pater,immensus Filius : immen-  
sus Spiritus sanctus.

Æternus Pater , æternus Filius : æternus  
Spiritus sanctus.

Et

Et tamen non tres æterni: sed unus æternus.  
Sicut non tres increati, nec tres immensi :  
sed unus increatus, & unus immensus.

Similiter, omnipotens Pater, omnipotens  
Filius : omnipotens Spiritus sanctus.

Et tamen non tres omnipotentes: sed unus  
omnipotens.

Ita Deus Pater, Deus Filius : Deus Spiritus  
sanctus.

Et tamen non tres Dii: sed unus est Deus.

Ita Dominus Pater, Dominus Filius : Do-  
minus Spiritus sanctus.

Et tamen non tres Domini : sed unus Do-  
minus.

Quia, sicut singillatim unamquamque perso-  
nam Deum ac Dominum confiteri Christiana  
veritate compellimur: ita, tres Deos aut Domi-  
nos dicere, catholica religione prohibemur.

Pater à nullo est factus : nec creatus, nec  
genitus.

Filius à Patre solo est : non factus, nec  
creatus, sed genitus.

Spiritus sanctus à Patre, & Filio : non fa-  
ctus, nec creatus, nec genitus, sed procedens.

Vnus ergo Pater, non tres Patres; unus Fi-  
lius, non tres Filii : unus Spiritus sanctus ,  
non tres Spiritus sancti.

Z z z 2

Et

Et in hac Trinitate nihil prius aut postei-  
rius , nihil majus aut minus : sed totæ tres  
personæ coæternæ sibi sunt & coæquales.

Ita ut per omnia , sicut jam supra dictum  
est, & unitas in Trinitate: & Trinitas in uni-  
tate veneranda sit.

Qui vult ergo salvus esse : ita de Trinitate  
sentiat.

Sed necessarium est ad æternam salutem :  
ut incarnationem quoque Domini nostri Ie-  
su Christi fideliter credat.

Est ergo fides recta , ut credamus & confi-  
teamur: quia Dominus noster Iesu Christus,  
Dei Filius, Deus & homo est.

Deus est ex substantia Patris ante sæcula  
genitus : & homo est ex substantia matris in  
sæculo natus.

Perfectus Deus , perfectus homo : ex ani-  
ma rationali & humana carne subsistens.

Æqualis Patri secundum divinitatem : mi-  
nor Patre secundum humanitatem.

Qui licet Deus fit & homo : non duo ta-  
men, sed unus est Christus.

Vnus autem, non conversione divinitatis in  
carnē: sed assumptione humanitatis in Deum.

Vnus omnino, non confusione substantiæ:  
sed unitate personæ.

Nam,

Nam, sicut anima rationalis & caro unus est homo : ita Deus & homo unus est Christus.

Qui passus est pro salute nostra, descendit ad inferos : tertia die resurrexit à mortuis.

Ascendit ad cælos , sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis : inde venturus est judicare vivos & mortuos.

Ad cujus adventum omnes homines resurgere habent cum corporibus suis : & reddituri sunt de factis propriis rationem.

Et, qui bona egerunt, ibunt in vitam æternam : qui vero mala, in ignem æternum.

Hæc est fides catholica: quam nisi quisque fideliter firmiterque crediderit , salvus esse non poterit.

Gloria Patri, &c.

*Psal. Qui habitat in adjutorio &c. ut supra.*

*Pag. 186.*

*Psalmus 67.*

**E**XURGAT Deus, & dissipentur inimici ejus : & fugiant, qui oderunt eum, à facie ejus.

Sicut deficit fumus, deficiant: sicut fluit cera à facie ignis, sic pereant peccatores à facie Dei.

Et justi epulentur , & exultent in conspectu Dei : & delectentur in lætitia.

Cantate Deo, psalmum dicite nomini ejus: iter facite ei qui ascendit super occasum; Dominus nomen illi.

Exultate in conspectu ejus: turbabuntur à facie ejus, patris orphanorum, & judicis vi- duarum.

Deus in loco sancto suo : Deus, qui inha- bitare facit unius moris in domo.

Qui educit vinctos in fortitudine : simili- ter eos qui exasperant, qui habitant in se- pulchris.

Deus, cum egredereris in conspectu popu- li tui : cum pertransires in deserto.

Terra mota est ; etenim cæli distillaverunt à facie Dei Sinai : à facie Dei Israël.

Pluviam voluntariam segregabis, Deus, hæ- reditati tuæ, & infirmata est : tu vero perfe- cisti eam.

Animalia tua habitabunt in ea : parasti in dulcedine tua pauperi Deus.

Dominus dabit verbum euangelizantibus: virtute multa.

Rex virtutum dilecti dilecti : & speciei domus dividere spolia.

Si dormiatis inter medios clerós, pennæ columbæ deargentatæ : & posteriora dorsi ejus in pallore auri.

Dum discernit cælestis reges super eam : nive dealbabuntur in Selmon, mons Dei , mons pinguis.

Mons

Mons coagulatus, mons pinguis : ut quid  
suspicamini montes coagulatos ?

Mons, in quo beneplacitum est Deo habita-  
re in eo: etenim Dominus habitabit in finem.

Currus Dei decem millibus multiplex ,  
millia lætantium : Dominus in eis in Sina in  
sancto.

Ascendisti in altum , cepisti captivitatem :  
accepisti dona in hominibus.

Etenim non credentes : inhabitare Domi-  
num Deum.

Benedictus Dominus die quotidie: prospe-  
rum iter faciet nobis Deus salutarium no-  
strorum.

Deus noster, Deus salvos faciendi : & Do-  
mini Domini exitus mortis.

Verumtamen Deus confringet capita ini-  
micorum suorum : verticem capilli peram-  
bulantium in delictis suis.

Dixit Dominus, Ex Basan convertam:con-  
vertam in profundum maris.

Vt intingatur pes tuus in sanguine : lingua  
canum tuorum ex inimicis ab ipso.

Viderunt ingressus tuos, Deus : ingressus  
Dei mei, regis mei, qui est in sancto.

Prævenerunt principes conjuncti psallenti-  
bus: in medio juvencularū tympanistriarum.

In

In ecclesiis benedicite Deo Domino : de fontibus Israël.

Ibi Benjamin adolescentulus : in mentis excessu.

Principes Iuda , duces eorum : principes Zabulon, principes Nephthali.

Manda Deus virtuti tuæ : confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

A templo tuo in Ierusalem : tibi offerent reges munera.

Increpa feras arundinis , congregatio taurorum in vaccis populorum : ut excludant eos, qui probati sunt argento.

Dissipa gentes , quæ bella volunt , venient legati ex Ægypto : Æthiopia præveniet manus ejus Deo:

Regna terræ,cantate Deo: psallite Domino.

Psallite Deo,qui ascendit super cælum cæli : ad orientem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtutis , date gloriam Deo super Israël: magnificientia ejus, & virtus ejus in nubibus.

Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israël, ipse dabit virtutem & fortitudinem plebi suæ : benedictus Deus. Gloria Patri, &c.

*Psal.* Deus in adjutorium meum intende, &c. ut supra.

*Psal.* Deus, in nomine tuo salvum me fac, &c.  
ut supra.

Pag. 132.

*Psal.* Confitemini Domino, quoniam bonus, &c. ut supra.

Pag. 214.

*Psalmus 34.*

**I**Vdica Domine nocentes me: expugna impugnantes me.

Apprehende arma & scutum: & exurge in adjutorium mihi.

Effunde frameam, & conclude adversus eos qui persequuntur me: dic animæ meæ, Salus tua ego sum.

Confundantur & revereantur: quærentes animam meam.

Avertantur retrorsum, & confundantur: cogitantes mihi mala.

Fiant tamquam pulvis ante faciem venti: & Angelus Domini coarctans eos.

Fiat via illorum tenebræ & lubricum: & Angelus Domini persequens eos.

Quoniam gratis absconderunt mihi interitum laquei sui: supervacue exprobraverunt animam meam.

Veniat illi laqueus quem ignorat: & captio quam abscondit, apprehendat eum, & in laqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exultabit in Domino:

A a a a      & de-

& delectabitur super salutari suo.

Omnia ossa mea dicent: Domine, quis similis tibi?

Eripiens inopem de manu fortiorum ejus: egenum & pauperem à diripientibus eum.

Surgentes testes iniqui: quæ ignorabam, interrogabant me.

Retribuebant mihi mala pro bonis: sterilitatem animæ meæ.

Ego autem, cum mihi molesti essent: in duebar cilicio.

Humiliabam in jejunio animam meam: & oratio mea in finu meo convertetur.

Quasi proximum & quasi fratrem nostrum, sic complacebam: quasi lugens & contristatus, sic humiliabar.

Et adversum me lœtati sunt, & convene runt: congregata sunt super me flagella, & ignoravi.

Dissipati sunt, nec compuncti, tentaverunt me, subsannaverunt me subsannatione: fren derunt super me dentibus suis.

Domine, quando respicies? restitue animam meam à malignitate eorum, à leonibus unicam meam.

Confitebor tibi in ecclesia magna: in populo gravi laudabo te.

Non

Non supergaudeant mihi qui adversantur mihi inique : qui oderunt me gratis , & annunt oculis.

Quoniam mihi quidem pacifice loquebantur : &, in iracundia terræ loquentes , dolos cogitabant.

Et dilataverunt super me os suum : dixerunt, Euge, euge, viderunt oculi nostri.

Vidisti Domine, ne fileas : Domine, ne discedas à me.

Exurge , & intende judicio meo : Deus meus, & Dominus meus, in causam meam.

Iudica me secundum justitiam tuam, Domine Deus meus : & non supergaudeant mihi.

Non dicant in cordibus suis , Euge, euge, animæ nostræ : nec dicant , Devoravimus eum.

Erubescant & revereantur simul : qui gratulantur malis meis.

Induantur confusione & reverentia : qui magna loquuntur super me.

Exultent & lætentur, qui volunt justitiam meam : & dicant semper, Magnificetur Dominus, qui volunt pacem servi ejus.

Et lingua mea meditabitur justitiam tuam: tota die laudem tuam. Gloria Patri, &c.

A a a a 2

*Psal.*

*Psalmus 30.*

**I**N te Domine speravi , non confundar in  
æternum : in justitia tua libera me.

Inclina ad me aurem tuam : accelera ut  
eruas me.

Esto mihi in Deum protectorem , & in do-  
mum refugii : ut salvum me facias.

Quoniam fortitudo mea , & refugium  
meum es tu : & propter nomen tuum dedu-  
ces me , & enutries me.

Educes me de laqueo hoc , quem abscon-  
derunt mihi: quoniam tu es protector meus.

In manus tuas commendabo spiritum meum:  
redemisti me Domine Deus veritatis.

Odisti observantes vanitates : superva-  
cue.

Ego autem in Domino speravi : exultabo,  
& lætabor in misericordia tua.

Quoniam respexisti humilitatem meam :  
salvasti de necessitatibus animam meam.

Nec conclusisti me in manibus inimici :  
statuisti in loco spatiose pedes meos.

Miserere mei Domine , quoniam tribulor :  
conturbatus est in ira oculus meus , anima  
mea , & venter meus.

Quoniam defecit in dolore vita mea : &  
anni mei in gemitibus.

In-

Infirmata est in paupertate virtus mea : & offa mea conturbata sunt.

Super omnes inimicos meos factus sum opprobrium, & vicinis meis valde : & timor notis meis.

Qui videbant me, foras fugerunt à me: obli-  
vioni datus sum tamquam mortuus à corde.

Factus sum tamquam vas perditum : quo-  
niam audivit operationem multorum, com-  
morantium in circuitu.

In eo dum convenienter simul adversum  
me: accipere animam meam consiliati sunt.

Ego autem in te speravi Domine : dixi,  
Deus meus es tu, in manibus tuis fortes meæ.

Eripe me de manu inimicorum meorum :  
& à persequentiibus me.

Illustra faciem tuam super servum tuum,  
salvum me fac in misericordia tua : Domine  
non confundar, quoniam invocavi te.

Erubescant impii, & deducantur in infer-  
num : muta fiant labia dolosa.

Quæ loquuntur adversus justum iniquita-  
tem : in superbia, & in abusione.

Quam magna multitudo dulcedinis tuæ  
Domine : quam abscondisti timentibus te !

Perfecisti eis, qui sperant in te : in conspe-  
ctu filiorum hominum.

A a a a 3

Ab-

Afscondes eos in afscondito faciei tuæ : à conturbatione hominum.

Proteges eos in tabernaculo tuo : à contradictione linguarum.

Benedictus Dominus: quoniam mirificavit misericordiam suam mihi in civitate munita.

Ego autem dixi in excessu mentis meæ : Projectus sum à facie oculorum tuorum.

Ideo exaudisti vocem orationis meæ: dum clamarem ad te.

Diligite Dominum , omnes sancti ejus : quoniam veritatem requiret Dominus, & retribuet abundanter facientibus superbiam.

Viriliter agite,& confortetur cor vestrum: omnes qui speratis in Domino.

Gloria Patri &c.

*Psalmus 21.*

**D**eus Deus meus , respice in me , quare me dereliquisti? longe à salute mea verba delictorum meorum.

Deus meus, clamabo per diem, & non exaudies: & nocte,& non ad insipientiam mihi.

Tu autem in sancto habitas: laus Israël.

In te sperayerunt patres nostri : speraverunt, & liberasti eos.

Ad te clamaverunt , & salvi facti sunt : in te speraverunt, & non sunt confusi.

Ego

Ego autem sum vermis, & non homo: opprobrium hominum, & abjectio plebis.

Omnes, videntes me, deriserunt me: locuti sunt labiis, & moverunt caput.

Speravit in Domino, eripiat eum: salvum faciat eum, quoniam vult eum.

Quoniam tu es qui extraxisti me de ventre: spes mea ab uberibus matris meæ, in te projectus sum ex utero.

De ventre matris meæ Deus meus es tu: ne discesseris à me.

Quoniam tribulatio proxima est: quoniam non est qui adjuvet.

Circumdederunt me vituli multi: tauri pingues obsederunt me.

Aperuerunt super me os suum: sicut leo rapiens & rugiens.

Sicut aqua, effusus sum: & dispersa sunt omnia ossa mea.

Factum est cor meum tamquam cera liquecens: in medio ventris mei.

Aruit, tamquam testa, virtus mea, & lingua mea adhæsit faucibus meis: & in pulverem mortis deduxisti me.

Quoniam circumdederunt me canes multi: concilium malignantium obsedit me.

Foderunt manus meas & pedes meos:

dinu-

dinumeraverunt omnia ossa mea.

Ipsi vero consideraverunt, & inspexerunt  
me: diviserunt sibi vestimenta mea, & super  
vestem meam miserunt sortem.

Tu autem Domine ne elongaveris auxi-  
lium tuum à me: ad defensionem meam  
confspice.

Erue à framea Deus animam meam: & de  
manu canis unicam meam.

Salva me ex ore leonis: & à cornibus uni-  
cornium humilitatem meam.

Narrabo nomen tuum fratribus meis: in  
medio ecclesiæ laudabo te.

Qui timetis Dominum, laudate eum: uni-  
versum semen Iacob glorificate eum.

Timeat eum omne semen Israël: quoniam  
non sprevit neque despexit deprecationem  
pauperis.

Nec avertit faciem suam à me: & cum cla-  
marem ad eum, exaudivit me.

Apud te laus mea in ecclesia magna: vota  
mea reddam in conspectu timentium eum.

Edent pauperes, & saturabuntur, & lauda-  
bunt Dominum qui requirunt eum: vivent  
corda eorum in sæculum sæculi.

Reminiscentur, & convertentur ad Domi-  
num: universi fines terræ.

Et

Et adorabunt in conspectu ejus: universæ familiæ gentium.

Quoniam Domini est regnum: & ipse dominabitur gentium.

Manducaverunt & adoraverunt omnes pingues terræ: in conspectu ejus cadent omnes, qui descendunt in terram.

Et anima mea illi vivet: & semen meum serviet ipsi.

Annuntiabitur Domino generatio ventura: & annuntiabunt cæli justitiam ejus, populo qui nasceretur, quem fecit Dominus. Gloria Patri. *Psalmus 3.*

**D**omine, quid multiplicati sunt qui tribulant me? multi insurgunt adversum me.

Multi dicunt animæ meæ: Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Domine, susceptor meus es: gloria mea, & exaltans caput meum.

Voce mea ad Dominum clamavi: & exaudiuit me de monte sancto suo.

Ego dormivi, & soporatus sum: & exurrexi, quia Dominus suscepit me.

Non timebo millia populi circumdantis me: exurge Domine, salvum me fac Deus meus.

B b b Quo-

**Q**uoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa: dentes peccatorum contrivisti.

Domini est salus: & super populum tuum benedictio tua.

Gloria Patri.

*Psalms 10.*

**I**N Domino confido; quomodo dicitis animæ meæ: Transmigra in montem sicut passer?

**Q**uoniam ecce peccatores intenderunt arcum, paraverunt sagittas suas in pharetra: ut sagittent in obscuro rectos corde.

**Q**uoniam, quæ perfecisti, destruxerunt: justus autem quid fecit?

Dominus in templo sancto suo: Dominus in cælo sedes ejus.

Oculi ejus in pauperem respiciunt: palpebræ ejus interrogant filios hominum.

Dominus interrogat justum & impium: qui autem diligit iniquitatem, odit animam suam.

Pluet super peccatores laqueos: ignis, & sulphur, & spiritus procellarum, pars calicis eorum.

**Q**uoniam justus Dominus, & justitias dilexit: æquitatem vedit vultus ejus. Gloria.

*Psal-*

*Psalmus 12.*

**V**SQUEQUO Dñe oblisceris me in finem?  
usquequo avertis faciem tuam à me?

Quamdiu ponam consilia in anima mea:  
dolorem in corde meo per diem?

Usquequo exaltabitur inimicus meus super  
me? respice & exaudi me, Domine Deus  
meus.

Illumina oculos meos, ne umquam obdor-  
miam in morte: ne quando dicat inimicus  
meus, Prævalui adversus eum.

Qui tribulant me, exultabunt si motus fue-  
ro: ego autem in misericordia tua speravi.

Exultabit cor meum in salutari tuo, canta-  
bo Domino qui bona tribuit mihi: & psal-  
lam nomini Domini altissimi.

Gloria Patri, & Filio: & Spiritui sancto.

*Oratio post liberationem.*

**O**Ramus te, Deus omnipotens, ut spiritus  
iniquitatis amplius non habeat potesta-  
tem in hoc famulo tuo N. (hac famula tua N.)  
sed ut fugiat, & non revertatur. Ingrediatur  
in eum, (eam,) Domine, te jubente, bonitas &  
pax Dñi nostri Iesu Christi, per quem redem-  
pti sumus, & ab omni malo non timemus,  
quia Dominus nobiscum est. Qui vivit & re-  
gnat cum Deo Patre, &c. *Reſp.* Amen.

B b b 2

Kurze